

บทที่ 4

ภาพรวมของการกีฬาในประเทศไทย

ในส่วนนี้เป็นการกล่าวถึงนโยบายสาธารณะและภารกิจด้านการกีฬาในประเทศไทย ในภาพรวม เป็นการนำเสนอข้อมูลโดยทั่วไปที่ได้จากการศึกษา ซึ่งข้อมูลที่น่าเสนอนั้นเกี่ยวข้องกับและสัมพันธ์กับนโยบายสาธารณะและภารกิจด้านการกีฬาของชาติเป็นอย่างมาก และน่าที่จะสามารถเสริมให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น โดยทำการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เช่น งานวิจัย วิทยานิพนธ์ รายงานประจำปี คำสั่ง ประกาศ กฎหมาย แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติฉบับที่ 1-3 แผนยุทธศาสตร์ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา แผนวิสาหกิจของการกีฬาแห่งประเทศไทย ข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ วารสาร อินเทอร์เน็ต ฯลฯ รวมทั้งจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ที่เป็นการมุ่งเน้นไปยังบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับวงการกีฬาของประเทศไทยจากหลายฝ่าย ซึ่งข้อมูลเหล่านี้ได้ใช้สำหรับการวิเคราะห์เพื่อพิสูจน์สมมติฐานในบทต่อไปด้วย สำหรับบุคคลที่ถูกเลือกมาสัมภาษณ์ประกอบด้วยผู้มีรายนามต่อไปนี้ คือ

1. ผู้บริหารบริษัทในเครือแกรนด์สปอร์ต กรุ๊ป จำกัด
(นายชัย นิมากร)
2. เลขานุการสมาคมการค้าเครื่องกีฬา
(นายธีระชัย วิเศษจั่ง)
3. ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ
(นายทินกร นำบุญจิตต์)
4. ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผน การกีฬาแห่งประเทศไทย
(นายนนทชัย สานติบุตรกุล)
5. ผู้อำนวยการกองงบประมาณ การกีฬาแห่งประเทศไทย
(นางนวรรรัตน์ โสมะนันท์)
6. หัวหน้าฝ่ายนโยบาย กองนโยบายและแผน การกีฬาแห่งประเทศไทย
(นายปิยะชน โพรธิเจริญ)
7. ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
(นายปรีดี โชติช่วง)

8. ประธานคณะกรรมการกีฬา สภาผู้แทนราษฎร
(นายภิญโญ นิโรจน์)
9. รองผู้ว่าการการกีฬาแห่งประเทศไทย
(นายมนตรี ไชยพันธ์)
10. นายกสมาคมนักข่าวและช่างภาพกีฬาแห่งประเทศไทย
(นายมนตรี วีระประวัติ)
11. นายกสมาคมการค้าเครื่องกีฬา
(นายยิ่งยง อาทิกานู)
12. รองเลขาธิการคณะกรรมการโอลิมปิกแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์
(นายวารินทร์ ตันต์สุภศิริ)
13. ผู้อำนวยการกององค์กรกีฬา การกีฬาแห่งประเทศไทย
(นายศักดิ์ชาย พิทักษ์วงศ์)
14. นายกสมาคมผู้สื่อข่าวกีฬาแห่งประเทศไทย
(นายศิวดล ชวลิตปรีชา)
15. ที่ปรึกษาการกีฬาแห่งประเทศไทย
(นายสมชาย ประเสริฐศิริพันธ์)
16. ผู้ว่าการการกีฬาแห่งประเทศไทย
(นายสันติภาพ เตชะวณิช)
17. เจ้าหน้าที่สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
(นายสุริยะ ศรีเสาวคนธ์)
18. เลขาธิการคณะกรรมการโอลิมปิกแห่งประเทศไทย
(พลตรีจารึก อารีราชการัญญ์)

นอกจากนี้แล้วทางผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลจากสมาคมกีฬาแห่งประเทศไทยที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของการกีฬาแห่งประเทศไทย โดยสมาคมเหล่านี้เป็นองค์กรที่มีใ้ภาครัฐ ซึ่งการเก็บข้อมูลใช้การแจกแบบสอบถามไปยังสมาคมแล้วให้ผู้บริหารสมาคม คือ นายกสมาคมหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เช่น อุปนายก เลขาธิการ เป็นผู้ตอบข้อมูลในแบบสอบถาม จำนวนทั้งสิ้น 53 สมาคม โดยได้รับแบบสอบถามกลับมาทั้งสิ้น 44 ชุด ซึ่งสมาคมกีฬาที่ได้รับการแจกแบบสอบถามมีดังนี้คือ

1. สมาคมกีฬายิงธนูแห่งประเทศไทย
2. สมาคมมวยสากลสมัครเล่นแห่งประเทศไทย
3. สมาคมบาสเกตบอลแห่งประเทศไทย
4. สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย
5. สมาคมยิมนาสติกแห่งประเทศไทย
6. สมาคมกีฬายิงปืนแห่งประเทศไทย
7. สมาคมว่ายน้ำแห่งประเทศไทย
8. ลอนเทนนิสสมาคมแห่งประเทศไทย
9. สมาคมจักรยานแห่งประเทศไทย
10. สมาคมยกน้ำหนักสมัครเล่นแห่งประเทศไทย
11. สมาคมมวยปล้ำสมัครเล่นแห่งประเทศไทย
12. สมาคมตะกร้อแห่งประเทศไทย
13. สมาคมขี่ม้าแห่งประเทศไทย
14. สมาคมเรือพายแห่งประเทศไทย
15. สมาคมเทควันโดแห่งประเทศไทย
16. สมาคมฟิสิกเกอร์และสปีดเก็ตติ้งแห่งประเทศไทย
17. สมาคมบริดจ์แห่งประเทศไทย
18. สมาคมกรีฑาแห่งประเทศไทย
19. สมาคมแบดมินตันแห่งประเทศไทย
20. สมาคมวอลเลย์บอลแห่งประเทศไทย
21. สมาคมยูโดแห่งประเทศไทย
22. สมาคมฮอกกี้แห่งประเทศไทย
23. สมาคมยิงเป้าบินแห่งประเทศไทย
24. สมาคมโบว์ลิ่งแห่งประเทศไทย
25. สมาคมเทเบิลเทนนิสแห่งประเทศไทย
26. สมาคมแข่งเรือใบแห่งประเทศไทย
27. สมาคมรักบี้ฟุตบอลแห่งประเทศไทย
28. สมาคมฟันดาบสมัครเล่นแห่งประเทศไทย
29. สมาคมซอฟท์บอลสมัครเล่นแห่งประเทศไทย
30. สมาคมเบสบอลสมัครเล่นแห่งประเทศไทย

31. สมาคมไตรกีฬาแห่งประเทศไทย
32. สมาคมแฮนด์บอลแห่งประเทศไทย
33. สมาคมฮอกกี้น้ำแข็งแห่งประเทศไทย
34. สมาคมกีฬาเปตองแห่งประเทศไทย
35. สมาคมกอล์ฟสมัครเล่นแห่งประเทศไทย
36. สมาคมกอล์ฟสตรีสมัครเล่นแห่งประเทศไทย
37. สมาคมกอล์ฟดีแห่งประเทศไทย
38. สมาคมกีฬาไทยในพระบรมราชูปถัมภ์
39. สมาคมกีฬาคนพิการแห่งประเทศไทย
40. สมาคมคาราเต้-โคแห่งประเทศไทย
41. สมาคมซอฟท์เทนนิสแห่งประเทศไทย
42. สมาคมเนตบอลแห่งประเทศไทย
43. สมาคมบิลเลียดแห่งประเทศไทย
44. สมาคมปืนจ๊ากส์ลัดแห่งประเทศไทย
45. สมาคมเพาะกายแห่งประเทศไทย
46. สมาคมมวยไทยสมัครเล่น
47. สมาคมลีลาศแห่งประเทศไทย
48. สมาคมวินเซิร์ฟแห่งประเทศไทย
49. สมาคมวูซูแห่งประเทศไทย
50. สมาคมสควอชแห่งประเทศไทย
51. สมาคมสเก็ตน้ำแข็งแห่งประเทศไทย
52. สมาคมลอนโบวล์แห่งประเทศไทย
53. สมาคมหมากล้อมแห่งประเทศไทย

ในลำดับต่อไปจะเป็นการกล่าวถึงภาพรวมของการกีฬาในประเทศไทยว่ามีสถานภาพอย่างไรบ้าง โดยนำเสนอตามลำดับหัวข้อคือ 1. สภาพของการกีฬาในประเทศไทยโดยทั่วไป 2. หน่วยงานที่รับผิดชอบภารกิจด้านการกีฬา 3. การดำเนินภารกิจด้านการกีฬาของชาติ 4. งบประมาณด้านการกีฬา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

4.1. สภาพของการกีฬาในประเทศไทยโดยทั่วไป

“การกีฬาเป็นสิ่งที่มิควรประสงค์พื้นฐาน เพื่อจะส่งเสริมให้ร่างกายแข็งแรงและสามารถที่จะแสดงฝีมือในเชิงกีฬาเพื่อความสามัคคี และเพื่อให้คุณภาพของมนุษย์ดีขึ้นมา เวลานี้การกีฬาก็นับว่ามีความสำคัญในทางอื่นด้วย คือในทางสังคมทำให้คนในประเทศชาติได้หันมาปฏิบัติสิ่งที่ เป็นประโยชน์ในทางสุขภาพของร่างกายและจิตใจ ทำให้สามารถที่จะอยู่เป็นสังคมอย่างอยู่เย็นเป็นสุข ทั้งเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความเจริญของบ้านเมือง และโดยเฉพาะในการกีฬาระหว่างประเทศก็ได้เพิ่มความสำคัญกับมนุษย์ที่อยู่ในประเทศอื่น ฉะนั้น กีฬามีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับชีวิตของแต่ละคน และชีวิตของบ้านเมือง ถ้าปฏิบัติกีฬาอย่างถูกต้อง หมายถึงว่าอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถ ก็จะได้นำชื่อเสียงแก่ตนและแก่ประเทศชาติ ถ้าปฏิบัติกีฬาด้วยความเรียบร้อย ด้วยความสุภาพก็ทำให้มีชื่อเสียงเหมือนกัน และจะส่งเสริมความสามัคคีในประเทศชาติ” (การกีฬาแห่งประเทศไทย, 2545 : 2)

จากพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันที่ได้พระราชทานแก่บุคคลในวงการกีฬาและประชาชน ในช่วงต้นนี้มีสาระสำคัญที่สื่อให้เห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ของการกีฬาต่อทั้งตัวบุคคลผู้เกี่ยวข้องหรือปฏิบัติและต่อสังคมหรือประเทศชาติอย่างชัดเจนอีกด้วย

การกีฬาได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของสังคมไทยไปแล้ว โดยไม่เพียงจะเป็นการเล่นเพื่อความสนุกสนาน เพื่อสุขภาพพลานามัยที่ดีเท่านั้น แต่กีฬายังเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความสามัคคี เป็นปึกแผ่นในหมู่คณะในสังคมอีกด้วย รวมทั้งก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านอื่น ๆ ตามมาอีกหลายด้านด้วยกัน เช่น ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมือง ด้านความมั่นคงของชาติ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ฯลฯ ดังนั้น กีฬาจึงเป็นทั้งกิจกรรมที่ทั้งประชาชนทั่วไปและภาคเอกชนมีส่วนร่วม และภาครัฐก็ให้ความสนใจและเข้ามาบริหารจัดการ รวมทั้งมีการกำหนดนโยบายสาธารณะด้านการกีฬาออกมาอย่างต่อเนื่องผ่านหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปปฏิบัติจวบจนปัจจุบันซึ่งภาพรวมของการสนับสนุนการกีฬาของภาครัฐในประเทศไทยนั้นในปัจจุบันมีมากขึ้นกว่าในอดีตและการบริหารภารกิจด้านกีฬาของภาครัฐมีความชัดเจนมากขึ้น (นายกสมาคมนักข่าวช่างภาพกีฬาแห่งประเทศไทย, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2548 และ ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผน การกีฬาแห่งประเทศไทย, สัมภาษณ์, 20 เมษายน 2547)

แต่อย่างไรก็ตามพัฒนาการกีฬาของประเทศไทยเรายังถูกมองว่าเติบโตแบบก้าวกระโดด กล่าวคือ ยังไม่มีการวางแผนกันในระยะยาวเท่าใดนัก รวมทั้งควรเพิ่มการมีส่วนร่วมจากหลาย ๆ ฝ่ายอย่างกว้างขวาง เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างแท้จริง (ประธานกรรมการการกีฬา สภาผู้แทนราษฎร, สัมภาษณ์, 29 เมษายน 2547 และผู้ว่าการการกีฬาแห่งประเทศไทย, สัมภาษณ์, 4 พฤษภาคม 2547)

จากข้อมูลข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าในปัจจุบันกีฬามีความสำคัญและกลายเป็นส่วนหนึ่งสังคมไทยไปแล้ว ทั้งประชาชนและผู้นำประเทศต่างก็ให้ความสนใจกีฬากันมากขึ้นกว่าในอดีต แต่การพัฒนาด้านการกีฬาของชาติยังไม่ดีเท่าที่ควร เพราะยังไม่มีระบบมารองรับกันแบบระยะยาวและวางพื้นฐานที่ดีกันอย่างค่อยเป็นค่อยไป มักทำงานกันแบบเฉพาะหน้า ก้าวกระโดด ต้องการเห็นผลงานโดยเร็ว แต่อย่างไรก็ตามประเทศไทยยังมีแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติที่ได้ถูกกำหนดขึ้นจากภาครัฐเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติการกิจด้านการกีฬาของชาติอย่างมีระบบและมีแผนรองรับอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ.2531 เป็นต้นมา

4.2. หน่วยงานที่รับผิดชอบภารกิจด้านการกีฬา

ภารกิจด้านการกีฬาของชาติในช่วงเวลาที่ผ่านมา มีหน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบหลักคือ การกีฬาแห่งประเทศไทย(กกท.) ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี และกรมพลศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยราชการในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ (ถนนอมวงศ์ ถนนสุขุมวิท, 2538 : 103-235) โดยการกีฬาแห่งประเทศไทย มีหน้าที่รับผิดชอบภารกิจด้านกีฬาทั่วไป ไม่ว่าจะเป็นกีฬาเพื่อมวลชน กีฬาเพื่อความเป็นเลิศ กีฬาอาชีพ เป็นต้น ส่วนกรมพลศึกษานั้นมุ่งเน้นรับผิดชอบกีฬาในโรงเรียน การแข่งขันกีฬานักเรียน นักศึกษา การบริหารจัดการโรงเรียนกีฬาและวิทยาลัยพลศึกษาเป็นต้น กล่าวโดยสรุปให้ง่ายต่อการเข้าใจได้ว่าถ้าเป็น กีฬาในโรงเรียนเกี่ยวกับนักเรียน นักศึกษา เป็นความรับผิดชอบของกรมพลศึกษา แต่ถ้าเป็นการกำกับดูแลกีฬาโดยทั่วไปแล้วจะเป็นเรื่องของ กกท. แห่งประเทศไทย(ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ, สัมภาษณ์, 7 เมษายน 2547)

ต่อมาในปี พ.ศ. 2545 รัฐบาลได้ก่อตั้งกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาขึ้นตามพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาประเทศและมีภารกิจสำคัญในการบริหารยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวและกีฬาให้ขับเคลื่อนอย่างเป็นเอกภาพไปในทิศทางเดียวกัน (สนธยา คุณปลื้ม, 2546 : 4) ซึ่งจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้ทำให้การกีฬาแห่งประเทศไทยได้เปลี่ยนสังกัดมาอยู่ภายใต้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา แต่ยังคงฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจและมีบทบาทหน้าที่เช่นเดิม ส่วนกรมพลศึกษาได้เข้ามาสังกัดกระทรวงนี้เช่นกัน และเปลี่ยนชื่อเป็นสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ เป็นหน่วยงานราชการระดับกรม (สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์, 2546 : 22) โดยมีภารกิจเช่นเดิม

ถึงแม้ว่าได้มีการก่อตั้งกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาขึ้นมาแล้วก็ตาม แต่หน่วยงานที่ยังมีบทบาทสูงมากในการบริหารจัดการภารกิจด้านการกีฬาของชาติ คือการกีฬาแห่งประเทศไทย และสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ ทั้งนี้เนื่องจากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬายังอยู่ในระยะเวลาการก่อตั้งใหม่และยังไม่มีความสำเร็จมากนัก อีกทั้งการกีฬาแห่งประเทศไทยกับสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ เป็นหน่วยงานที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันมาก มีความซ้ำซ้อนกันหลาย ๆ ด้าน (สำนักปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์, 2546 : 10-36) ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของผู้เกี่ยวข้องในวงการกีฬาส่วนหนึ่ง (ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, สัมภาษณ์, 26 เมษายน 2547 และ ผู้อำนวยการกององค์กรกีฬา การกีฬาแห่งประเทศไทย, สัมภาษณ์, 2547) การทำงานของหน่วยงานทั้งสองมีลักษณะของการดำเนินการโดยเอกเทศ ไม่ได้ประสานกันมากนัก มีลักษณะต่างดำเนินงานไปตามแนวทางของตนเอง(ที่ปรึกษาการกีฬาแห่งประเทศไทย, สัมภาษณ์, 9 เมษายน 2547)

การทำภารกิจบางอย่างเป็นงานลักษณะเดียวกันทั้งการกีฬาแห่งประเทศไทยและสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ ต่างฝ่ายต่างแยกกันทำงานนั้น ทั้งที่เป็นงานในลักษณะเดียวกัน และสามารถร่วมมือกันได้ ยกตัวอย่างเช่น งานด้านวิทยาศาสตร์การกีฬา เป็นต้น (เลขาธิการคณะกรรมการโอลิมปิกแห่งประเทศไทย, สัมภาษณ์, 8 เมษายน 2547) นอกจากงาน ซ้ำซ้อนกันแล้ว ยังทำให้งบประมาณไม่เป็นเอกภาพในภารกิจด้านเดียวกัน ทำให้การทำงานยังไม่ได้ ตามที่คาดหวังเท่าที่ควร (ผู้ว่าการการกีฬาแห่งประเทศไทย, สัมภาษณ์, 4 พฤษภาคม 2547) ภายหลังได้มีการประชุมร่วมกันเพื่อแบ่งงานกันทำ แต่ไม่ได้ออกมาเป็นนโยบาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ หรือกฎหมายอย่างกันเป็นทางการ ซึ่งเมื่อมีการแบ่งงานกันแล้ว ต้องติดตามดู ในทางปฏิบัติกันต่อไปว่าจะเป็นอย่างไ ซึ่งอาจจะมีการปรับเปลี่ยนเพื่อความเหมาะสมอีกก็ได้ (ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ, สัมภาษณ์, 7 เมษายน 2547)

การที่มีกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเข้ามากำกับดูแลงานด้านกีฬาของชาตินั้น โดยหลักการแล้วเพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพในการทำงานด้านการกีฬา รวมทั้งบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง ทั้งการกีฬาแห่งประเทศไทยและสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการให้ทำงานไปในทิศทางเดียวกัน ความเป็นเอกภาพ ทำงานประสานกันด้วยดี ความรับผิดชอบของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเองก็มิได้มีเพียงหน้าที่ในการกำกับดูแลด้านกีฬาเท่านั้น แต่ยังคงกำกับดูแลงานด้านการท่องเที่ยวอีกด้วย ทำให้ภาระงานที่ต้องทำมีหลายด้าน ไม่สามารถมุ่งเน้นที่ด้านการกีฬาโดยเฉพาะเจาะจงได้ ประกอบทั้งเป็นองค์กรระดับกระทรวงที่เพิ่งเริ่มก่อตั้งใหม่ เมื่อ 3 ตุลาคม 2545 การดำเนินงานในด้านต่าง ๆ จึงอยู่ระหว่างเริ่มต้น ซึ่งเป็นช่วงของการปรับตัวเข้าหา

กันของหน่วยงาน บุคลากร ระบบที่มีการถูกยุบรวมเข้ามาอยู่ด้วยกัน ดังนั้น บทบาทหน้าที่ ในการบริหารการกีฬาของชาติจึงยังไม่ชัดเจนเท่าที่ควร รวมถึงเรื่องของการอาจจะมีการปรับเปลี่ยน ยุบรวมกระทรวงอีกครั้ง ตามนโยบายการปฏิรูประบบ (เจ้าหน้าที่สำนักงานนโยบายและ ยุทธศาสตร์ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2547 และผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ, สัมภาษณ์, 7 เมษายน 2547)

จะเห็นได้ว่ามีหน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบภารกิจด้านการกีฬาอยู่หลายหน่วยงาน แต่หน่วยงานที่เป็นหลัก หรือมีความรับผิดชอบสูงในภารกิจด้านการกีฬาของชาติก็คือ การกีฬาแห่งประเทศไทยนั่นเอง ซึ่งการกีฬาแห่งประเทศไทยมีอำนาจหน้าที่ครอบคลุมอย่างกว้างขวางมาก โดยใช้อำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ โดยคณะกรรมการบริหาร (การกีฬาแห่งประเทศไทย, 2546 : 12) ดังนี้

1. ส่งเสริมกีฬา
2. ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการประสานงานเกี่ยวกับการกีฬา
3. ศึกษาวิเคราะห์การจัดทำโครงการ แผนงาน และสถิติเกี่ยวกับการส่งเสริมกีฬา รวมทั้งประเมินผล
4. จัดช่วยเหลือ แนะนำ ร่วมมือในการจัดและดำเนินการกีฬา
5. สำรวจ จัดสร้าง และบูรณะสถานที่สำหรับการกีฬา
6. ติดต่อ ร่วมมือกับองค์กร หรือสมาคมกีฬาทั้งในและนอกราชอาณาจักร
7. สอดส่องและควบคุมการดำเนินกิจการทางการกีฬา
8. ประกอบกิจการอื่น ๆ อันเกี่ยวข้อง หรือประโยชน์ของการกีฬา

ดังนั้นการกีฬาแห่งประเทศไทยยังคงเป็นที่ยอมรับกัน โดยทั่วกันว่าเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการบริหารภารกิจด้านการกีฬาของชาติมาตั้งแต่ก่อนที่จะมีกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา จนกระทั่งถึงปัจจุบันที่มีกระทรวงฯ แล้วก็ตาม รวมไปถึงบทบาทสำคัญในการจัดทำแผนแม่บทสำหรับภารกิจด้านการกีฬาของชาติคือแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติทุกฉบับที่ผ่านมาจนถึงฉบับปัจจุบัน (ผู้อำนวยการกององค์การกีฬา การกีฬาแห่งประเทศไทย, สัมภาษณ์, 2 เมษายน 2547) และมีมุมมองที่ว่าการศึกษาการกีฬาแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจทำงานได้เหมาะสมมากกว่าหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (ประธานกรรมการการกีฬา สภาผู้แทนราษฎร, สัมภาษณ์, 29 เมษายน 2547)

ในส่วนนี้สามารถสรุปได้ว่า หน่วยงานที่รับผิดชอบภารกิจด้านการกีฬาของชาติในช่วงเวลาที่ผ่านมานั้น มีอยู่สองหน่วยงานหลักคือกรมพลศึกษา ที่มีฐานะเป็นส่วนราชการสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ กับการกีฬาแห่งประเทศไทย (ก.ก.ท.) ที่มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจสังกัด สำนักนายกรัฐมนตรี โดยทางกรมพลศึกษารับผิดชอบภารกิจด้านกีฬาในสถาบันการศึกษา การแข่งขันกีฬา ในระดับนักเรียน นักศึกษา ส่วนการกีฬาแห่งประเทศไทยรับผิดชอบภารกิจด้านการกีฬาโดยทั่วไป เช่น กีฬาเพื่อมวลชน กีฬาเพื่อความเป็นเลิศ กีฬาเพื่อการอาชีพ เป็นต้น

มีการก่อตั้งกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาขึ้นมาในปี พ.ศ.2545 ซึ่งสองหน่วยงานหลักด้านกีฬาในช่วงต้นได้เข้ามาสังกัดกระทรวงแห่งนี้โดยกรมพลศึกษาได้เปลี่ยนชื่อเป็นสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ ส่วนการกีฬาแห่งประเทศไทยยังคงเดิมทั้งชื่อหน่วยงาน สถานภาพและภารกิจ อย่างไรก็ตาม การกีฬาแห่งประเทศไทยก็ยังคงได้รับการยอมรับว่าเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบที่สำคัญและเป็นหลักในภารกิจด้านการกีฬาของชาติ เนื่องจากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เป็นหน่วยงานที่เพิ่งก่อตั้งขึ้นได้ไม่นาน ยังอยู่ในช่วงของการปรับตัวและระบบการทำงานให้ชัดเจน รวมทั้งได้เข้าร่วมร่วมประสานเพื่อลดปัญหาความซ้ำซ้อนของภารกิจด้านการกีฬา ที่หน่วยงานหลักอย่างการกีฬาแห่งประเทศไทยและสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการประสบอยู่ เพื่อให้มีการทำงานที่เป็นเอกภาพ มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์ต่อชาติอย่างสูงสุด

4.3. การดำเนินภารกิจด้านการกีฬาของชาติ

การดำเนินภารกิจด้านการกีฬาของชาตินั้น การกีฬาแห่งประเทศไทยได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ตั้งแต่ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2531-2539) ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2540-2544) และฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2545-2549) ซึ่งทั้งสามแผนมีสาระสำคัญที่สอดคล้องกัน แผนเหล่านี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การดำเนินการด้านกีฬาของชาติบรรลุวัตถุประสงค์และเป็นไปด้วยดี จึงได้ถูกกำหนดขึ้นมาเพื่อเป็นกรอบและทิศทางในการดำเนินงานด้านการกีฬา แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติซึ่งปัจจุบันเป็นแผนฉบับที่ 3 ได้แบ่งเป็น 6 ด้านหลักด้วยกัน (การกีฬาแห่งประเทศไทย, 2546 : 29-35) คือ

4.3.1. การพัฒนากีฬาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการพัฒนาให้เด็กและเยาวชนมีทักษะพื้นฐานในการเล่นกีฬาได้และดูกีฬาเป็น มีคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัย และน้ำใจนักกีฬา สามารถนำทักษะในการออกกำลังการและเล่นกีฬาไปใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อให้ห่างไกลจากสิ่งเสพติด ตลอดจนสามารถพัฒนาฝึกฝนให้ก้าวสู่ความเป็นเลิศ นอกจากนี้เป็นการเสริมสร้างให้สุขภาพร่างกายแข็งแรง ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

4.3.2. การพัฒนาการกีฬาเพื่อมวลชน ดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุน ตลอดจนปรับปรุง และจัดสร้างสถานที่สำหรับการออกกำลังกายและเล่นกีฬา พร้อมจัดหาอุปกรณ์กีฬาที่ได้มาตรฐาน เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนทุกเพศ ทุกวัย ทุกกลุ่ม รวมทั้งกลุ่มพิเศษและผู้ด้อยโอกาสได้ออกกำลังกาย และเล่นกีฬาอย่างถูกต้องและเหมาะสม เพื่อพัฒนาสุขภาพร่างกายให้แข็งแรง รวมทั้งเสริมสร้าง คุณธรรม จริยธรรม ความสามัคคีและความมีวินัยของคนในชาติ

4.3.3. การพัฒนาการกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของ นักกีฬา นักกีฬาผู้พิการ ผู้ฝึกสอนและผู้เกี่ยวข้องให้มีโอกาสพัฒนาความสามารถ เทคนิคและวิธีการ เล่นให้ได้มาตรฐานก้าวสู่ความเป็นเลิศในการแข่งขันกีฬาภายในประเทศและนานาชาติ รวมถึงการ จัดสร้างสนามกีฬาที่ได้มาตรฐานเพื่อรองรับการแข่งขัน ตลอดจนจัดตั้งกองทุนพัฒนาการกีฬา แห่งชาติ และกองทุนสวัสดิการนักกีฬาและบุคลากรในวงการกีฬา

4.3.4. การพัฒนาการกีฬาเพื่อการอาชีพ ดำเนินการพัฒนากีฬาสากลที่มีศักยภาพและ กีฬาไทยบางชนิดให้เป็นอาชีพได้อย่างมีมาตรฐาน รวมทั้งสร้างแรงจูงใจให้องค์กรเอกชนร่วมส่งเสริม กิจการเพื่อการอาชีพ

4.3.5. การพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา ดำเนินการพัฒนาและนำความรู้ ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาสุขภาพของประชาชนทุกกลุ่ม และพัฒนาศักยภาพของนักกีฬาให้ก้าวสู่ความเป็นเลิศ ตลอดจนพัฒนาบุคลากรกีฬา เครื่องมือ อุปกรณ์และสถานกีฬาให้ได้มาตรฐานยิ่งขึ้น

4.3.6. การพัฒนาการบริหารกีฬา ดำเนินการพัฒนาระบบการบริหารการกีฬาของ ประเทศทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชนทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคให้มีการบริหารงานอย่าง มีเอกภาพ และมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการทบทวนและปรับเปลี่ยนระเบียบข้อบังคับ กฎหมายที่ เกี่ยวกับการกีฬา เพื่อให้เหมาะสมกับยุคสมัย และเอื้อต่อการบริหารและพัฒนากีฬาของประเทศ

โดยภาพรวมแล้วการกีฬาในประเทศไทย มีการพัฒนามากยิ่งขึ้นกว่าเดิม โดยมีสังเกต ได้จากการที่เราไม่มีกฎหมาย หรือนโยบาย ที่เกี่ยวข้องกับกีฬาอย่างชัดเจน มาเป็นการริเริ่มให้มี แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531 จนถึงปัจจุบัน และมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกีฬา อีกหลายฉบับไม่ว่าจะเป็นพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย พระราชบัญญัติมวยอาชีพ ฯลฯ ปัจจุบันแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติได้ใช้มาถึงฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2545-2549) ซึ่งมีความสำคัญต่อ แนวปฏิบัติและทิศทางของภารกิจด้านการกีฬาของรัฐเป็นอย่างมากเปรียบเสมือนเป็นแผนแม่บท ในด้านการกีฬาของชาติก็ว่าได้ โดยจัดทำให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทั้งระยะเวลาและสาระสำคัญตั้งแต่แผนที่ 2 เป็นต้นมาจนถึงแผนที่ 3 ซึ่งแผนแม่บทนี้ทำให้การ ดำเนินภารกิจในด้านการกีฬาของรัฐ เป็นไปอย่างมีทิศทางที่ชัดเจน มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4.4. งบประมาณด้านการกีฬา

ในส่วนนี้เป็นการนำเสนอเกี่ยวกับงบประมาณด้านการกีฬาของชาติ ซึ่งทำให้ทราบได้ว่าในแต่ละช่วงเวลามีงบประมาณของภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการกิจด้านการกีฬามากน้อยเท่าใดบ้าง มีความสำคัญในการเป็นข้อมูลเพิ่มเติมที่ช่วยทำให้เห็นภาพรวมของการกีฬาในประเทศไทยได้ดียิ่งขึ้น เพราะไม่ว่าการดำเนินการกิจในด้านใดก็ตามล้วนแต่ต้องมีงบประมาณที่เหมาะสมมารองรับการดำเนินงานอยู่เสมอ การอนุมัติงบประมาณประจำปีของประเทศไทยเรานั้นมีขั้นตอนในลักษณะที่เป็นไปในการทำงานเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายสาธารณะเรื่องอื่น ๆ ที่ต้องผ่านรัฐสภาและกระบวนการนิติบัญญัติก่อนที่จะประกาศใช้งบประมาณประจำปีในรูปแบบของกฎหมายที่มักจะเป็นรูปแบบพระราชบัญญัติ ในส่วนของงบประมาณด้านการกีฬาของชาตินั้นเป็นเช่นเดียวกับงบประมาณในภารกิจอื่น ๆ ของรัฐที่ต้องมีการจัดสรรในทุกปีงบประมาณ การจะได้งบประมาณมากน้อยเท่าใดนั้นขึ้นอยู่กับภารกิจและการนำเสนอในปีนั้น ๆ

โดยทั่วไปแล้วภารกิจด้านการกีฬาของชาติจะมีหน่วยงานสำคัญที่รับผิดชอบและได้รับงบประมาณด้านการกีฬาเป็นหลัก คือ การกีฬาแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ดังนั้นในส่วนนี้จึงขอนำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับงบประมาณของการกีฬาแห่งประเทศไทยตั้งแต่ พ.ศ. 2520-2546 (มนตรี ไชยพันธ์, 2546 : 184-197) โดยที่ในช่วงปี พ.ศ. 2520-2528 ยังคงเป็นองค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทยอยู่ ซึ่งจะขอนำเสนอในตารางที่ 2 ในลำดับต่อไป ที่จะมีทั้งรายละเอียดของงบประมาณประจำปี และผลต่างของการ เพิ่ม-ลด ในแต่ละปี ดังต่อไปนี้คือ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบงบประมาณของภารกิจทางประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520-2546

ปีงบประมาณ	จำนวนเงิน/บาท	วงเงินปีงบประมาณ	จำนวนเงิน/บาท	เพิ่ม - ลด	คิดเป็นร้อยละ	หมายเหตุ
ปี 2520	37,775,000	ปี 2521	38,025,000	250,000	0.66	
ปี 2521	38,025,000	ปี 2522	40,572,000	2,547,000	6.70	
ปี 2522	40,572,000	ปี 2523	58,162,100	17,590,100	43.36	
ปี 2523	58,162,100	ปี 2524	51,087,000	-7,075,100	-12.16	
ปี 2524	51,087,000	ปี 2525	65,579,000	14,492,000	28.37	
ปี 2525	65,579,000	ปี 2526	86,691,100	21,112,100	32.19	
ปี 2526	86,691,100	ปี 2527	80,785,950	-5,905,150	-6.81	
ปี 2527	80,785,950	ปี 2528	98,928,400	18,142,450	22.46	
ปี 2528	98,928,400	ปี 2529	118,185,700	19,257,300	19.47	
ปี 2529	118,185,700	ปี 2530	143,396,500	25,210,800	21.33	
ปี 2530	143,396,500	ปี 2531	155,649,400	12,252,900	8.54	
ปี 2531	155,649,400	ปี 2532	244,319,300	88,669,900	56.97	
ปี 2532	244,319,300	ปี 2533	384,402,400	140,083,100	57.34	
ปี 2533	384,402,400	ปี 2534	432,846,700	48,444,300	12.60	
ปี 2534	432,846,700	ปี 2535	337,005,000	-95,841,700	-22.14	
ปี 2535	337,005,000	ปี 2536	591,915,300	254,910,300	75.64	

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบงบประมาณของภารกิจทางประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520-2546 (ต่อ)

ปีงบประมาณ	จำนวนเงิน/บาท	วงเงินปีงบประมาณ	จำนวนเงิน/บาท	เพิ่ม - ลด	คิดเป็นร้อยละ	หมายเหตุ
ปี 2536	591,915,300	ปี 2537	1,100,696,700	508,781,400	85.96	
ปี 2537	1,100,696,700	ปี 2538	1,559,655,000	458,958,300	41.70	
ปี 2538	1,559,655,000	ปี 2539	1,392,822,700	-166,832,300	-10.70	
ปี 2539	1,392,822,700	ปี 2540	1,797,665,500	404,842,800	29.07	
ปี 2540	1,797,665,500	ปี 2541	1,908,120,900	110,455,400	6.14	
ปี 2541	1,908,120,900	ปี 2542	1,010,035,700	-898,085,200	-47.07	
ปี 2542	1,010,035,700	ปี 2543	932,219,200	-77,816,500	-7.70	
ปี 2543	932,219,200	ปี 2544	986,759,300	54,540,100	5.85	
ปี 2544	986,759,300	ปี 2545	1,048,855,500	62,096,200	6.29	
ปี 2545	1,048,855,500	ปี 2546	1,020,222,300	-28,633,200	-2.73	
ปี 2546	1,020,222,300	ปี 2547	1,295,187,500	274,965,200	26.95	

ข้อมูลในข้างต้นแสดงให้เห็นถึงงบประมาณรายจ่ายประจำปี การกีฬาแห่งประเทศไทย ได้รับมาเพื่อใช้ในการกิจการด้านการศึกษาของชาติในแต่ละปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520-2546 ซึ่งการนำเสนอ ข้อมูลเกี่ยวกับงบประมาณในช่วงก่อนที่จะใช้ชื่อหน่วยงานเป็นการกีฬาแห่งประเทศไทยนั้นได้นำเสนอ เป็นข้อมูลของหน่วยงานเดิมคือองค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520- 2529

งบประมาณที่นำเสนอ นั้น เป็นงบประมาณ โดยรวมที่ทางการกีฬาแห่งประเทศไทย ได้รับทั้งสิ้นในแต่ละปีงบประมาณ ซึ่งถ้าหากตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของงบประมาณ ในแต่ละช่วงเวลาแล้ว ทำให้ทราบได้ว่าจากงบประมาณด้านการกีฬาที่เคยได้รับตั้งแต่เมื่อปี พ.ศ. 2520 จนกระทั่งถึงปี พ.ศ. 2546 นั้นมีความเปลี่ยนแปลงในทางเพิ่มขึ้นค่อนข้างมาก

จากข้อมูลที่นำเสนอเกี่ยวกับงบประมาณด้านการกีฬาของชาติ ที่หน่วยงานหลักด้านการ กีฬาของรัฐอย่างการกีฬาแห่งประเทศไทย(กกท.)ได้รับในแต่ละปีงบประมาณ โดยนำเสนอตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2520-2546 ซึ่งในแต่ละปีงบประมาณนั้นจะได้รับวงเงินที่แตกต่างกันไปบ้างตามภารกิจหรือ โครงการที่ต้องดำเนินงานตั้งแต่ช่วงเวลาที่ยังคงเป็นองค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย (อสกท.) จนกระทั่งได้เปลี่ยนแปลงมาเป็นการกีฬาแห่งประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2528 เป็นต้นมา

งบประมาณด้านการกีฬาของชาติที่ได้รับผ่านการกีฬาแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นหน่วยงาน หลักด้านการกีฬาของรัฐนั้นที่อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งงบประมาณในช่วงเวลาก่อนที่จะมีการ เปลี่ยนแปลงจากองค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย (อสกท.) มาเป็นการกีฬาแห่งประเทศไทย (กกท.) จะได้รับงบประมาณไม่มาก โดยจะได้ไม่เกิน 100 ล้านบาทต่อปี มีอัตราการเพิ่ม-ลดสูงสุด ที่ร้อยละ 43.36 ในปี พ.ศ. 2523 และมีอัตราการเพิ่ม-ลดต่ำสุดที่ร้อยละ -12.16 ในปี พ.ศ. 2524 แต่ภายหลังเมื่อเปลี่ยนแปลงเป็นการกีฬาแห่งประเทศไทยแล้วจะได้รับงบประมาณมากกว่า 100 ล้านบาทต่อปีตลอดมา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2529-2546 โดยมีอัตราการเพิ่ม-ลดที่สูงสุดในปี พ.ศ. 2537 ที่ร้อยละ 85.96 และมีอัตราการเพิ่ม-ลดต่ำสุดที่ร้อยละ -47.07 ในปี พ.ศ. 2542

การเพิ่ม-ลดของงบประมาณ ช่วงเวลาก่อนการมีแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2531) เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงตั้งแต่มีแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติจะมีการเพิ่มขึ้นของ งบประมาณอย่างช้า ๆ เช่นเดียวกัน แต่โดยรวมแล้วงบประมาณตั้งแต่ช่วงเวลาที่มิมีแผนพัฒนาการ กีฬาแห่งชาติฉบับที่ 1 เป็นต้นมาได้รับมากกว่าช่วงเวลาที่ยังไม่มีแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติโดย เฉลี่ย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าช่วงเวลาดังแต่ที่มีแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ เป็นต้นมานั้น การทำ การกิจการด้านการศึกษาที่มีความชัดเจน แน่นนอนยิ่งขึ้น ทำให้ต้องมีการจัดทำแผนงาน โครงการ และ กิจกรรมต่างๆ รองรับไว้อย่างเป็นระบบ อีกทั้งการมีแผนแม่บท ด้านการศึกษาทำให้เกิดการสร้าง งานมากยิ่งขึ้น เนื่องจากมีแนวทาง และหลักเกณฑ์ให้ต้องดำเนินการในด้านต่าง ๆ ภายในระยะเวลา และเงื่อนไขที่กำหนด นอกจากนี้แล้วปัจจัยหนึ่งที่ทำให้มีตัวเลขของงบประมาณเพิ่มขึ้นในแต่ละปี

อาจเป็นเพราะภาวะเงินเฟ้อที่เกิดขึ้นตามปกติในระบบเศรษฐกิจของรัฐอยู่แล้ว ด้วยอีกทางหนึ่ง ส่วนในปีที่ได้รับงบประมาณมากกว่าปีอื่น ๆ นั้น มักเป็นปีที่ ประเทศไทยต้องเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาระดับมหกรรมนานาชาติ เช่นการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ครั้งที่ 18 พ.ศ. 2538 และการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ครั้งที่ 17 พ.ศ. 2541 ดังนั้น งบประมาณ ในช่วงตั้งแต่ก่อนการแข่งขันจะได้รับสูงกว่าที่ผ่านมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2537 จนถึง พ.ศ. 2543 โดยในปี ที่มีการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ครั้งที่ 18 คือ พ.ศ. 2538 ได้รับงบประมาณ 1,559,655,000 บาท และ ในปีที่มีการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ครั้งที่ 13 คือปี พ.ศ. 2541 ได้รับงบประมาณ 1,908,120,900 บาท ซึ่งเป็นงบประมาณที่มากกว่าปีนั้น ๆ ที่ติดต่อกันและส่งผลให้ในปีถัดมางบประมาณจะมีอัตราลดลงโดยปริยาย เช่น ในปี พ.ศ. 2539 หลังการแข่งขันซีเกมส์ครั้งที่ 18 ในปี พ.ศ. 2538 งบประมาณลดลงร้อยละ -10.70 และ หลังการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ครั้งที่ 13 ในปี พ.ศ. 2541 ในปีถัดมาคือ ปี พ.ศ. 2542 งบประมาณลดลงร้อยละ -47.07 ซึ่งเป็นปีที่งบประมาณลดลงมากที่สุดนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520 และปี ที่งบประมาณเพิ่มมากขึ้นที่สุด คือ ปีพ.ศ. 2537 ที่งบประมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 85.96 นั้น เป็นช่วงเวลาก่อนการจัดการแข่งขันที่ต้องมีการเตรียมการในด้านต่าง ๆ เช่น อาคารสถานที่ การบริหารจัดการ การประชาสัมพันธ์ เป็นต้น(ผู้อำนวยการกองงบประมาณการกีฬาแห่งประเทศไทย, สัมภาษณ์, 2 เมษายน 2547)

การเป็นเจ้าภาพกีฬาในระดับนานาชาติในทศวรรษนี้มีค่าใช้จ่ายมากกว่าเมื่อสองทศวรรษที่ผ่านมา อันส่งผลให้งบประมาณมากขึ้นตามมา เนื่องจากมีจำนวนของชาติที่เข้าร่วม ชนิดและประเภทของกีฬา รวมทั้งกิจกรรมที่เกี่ยวข้องมีมากขึ้นกว่าเดิมงบประมาณด้านการกีฬาในช่วงเวลาก่อนหน้าที่จะเปลี่ยนแปลงเป็นการกีฬาแห่งประเทศไทยนั้น จะจำแนกออกเป็นไม่กี่หมวดหมู่ เช่น งบประมาณที่เป็นค่าครุภัณฑ์ ค่าที่ดิน และสิ่งก่อสร้างเงินอุดหนุนและงบประมาณที่จำแนกตามแผนงาน เช่น แผนงานบริหารทั่วไป แผนงานส่งเสริมและพัฒนาการกีฬา แผนงานสนับสนุนการกีฬาเพื่อการแข่งขัน ต่อมาเมื่อเป็นการกีฬา แห่งประเทศไทยแล้วงบประมาณนอกจากจะจำแนกเป็นค่าครุภัณฑ์ ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง เงินอุดหนุนแล้วยังแบ่งเป็นงบประมาณสำหรับแผนงานส่งเสริมกีฬาและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจที่แบ่งย่อยเป็นงานบริหารทั่วไป งานพัฒนากีฬา งานพัฒนาสถานกีฬา งานส่งเสริมกีฬาเพื่อสุขภาพ งานสนับสนุนการแข่งขันกีฬภายในประเทศ งานสนับสนุนการแข่งขันกีฬาระหว่างประเทศ โครงการก่อสร้างสนามกีฬาต่าง ๆ เป็นต้น และเมื่อเข้าสู่ช่วงเวลาของแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติฉบับที่ 2 (พ.ศ.2540-2544) เป็นต้นมา งบประมาณที่ได้รับจะสอดคล้องตามแผนงานหลักในแผนพัฒนาการกีฬา แห่งชาติ อันได้แก่ การพัฒนาการกีฬาขั้นพื้นฐาน การพัฒนาการกีฬาเพื่อเยาวชน การพัฒนาการกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ การพัฒนาการกีฬาเพื่อการอาชีพ การพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬาและการพัฒนาการบริหารการกีฬา เป็น

ต้น ซึ่งจากข้างต้นจะเห็นได้ว่า งบประมาณด้านการกีฬาของไทยที่ได้รับในภาพรวมถือว่ายังไม่มากนัก เมื่อเทียบกับความสำคัญและประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับประชาชนและสังคม ถึงแม้ว่าจะมีแผนพัฒนาการกีฬาของชาติ ฯแล้วก็ตามแต่ในทรรศนะของ บุคคลในวงการกีฬายังมองว่างบประมาณควรจะมีมากกว่านี้เพื่อที่จะสามารถทำโครงการ หรือกิจกรรมได้มากยิ่งขึ้น(ที่ปรึกษาการกีฬาแห่งประเทศไทย, สัมภาษณ์, 9 เมษายน 2547)

ซึ่งที่ผ่านมามีให้ความสำคัญต่องบประมาณด้านการกีฬาไม่มากเท่ากับภารกิจในด้านอื่นที่เป็นรูปธรรมและมีผลงานออกมาเร็วกว่า เนื่องจากผู้บริหารประเทศโดยเฉพาะนักการเมืองต้องการทำงานที่มีผลเป็นรูปธรรมและเห็นผลรวดเร็ว ในขณะที่ผลจากการเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารด้านการกีฬา มีผลระยะยาว ซึ่งไม่สอดคล้องกับความต้องการเฉพาะหน้าของฝ่ายการเมืองและบริหาร เพื่อให้ได้คะแนนเสียงจากประชาชนเสียก่อน แต่อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าจะมีงบประมาณ มีไม่มากก็ต้องทำภารกิจเหล่านั้นเท่าที่ทำได้ (ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาการกีฬานันทนาการ, สัมภาษณ์, 7 เมษายน 2547 และเลขาธิการคณะกรรมการโอลิมปิกแห่งประเทศไทยฯ, สัมภาษณ์, 8 เมษายน 2547) หรือในด้านการสนับสนุนเพื่อสร้างนักกีฬาเข้าแข่งขันระดับนานาชาติก็มีปัญหาด้านงบประมาณเช่นกัน (นายกสมาคมผู้สื่อข่าวกีฬาแห่งประเทศไทย, สัมภาษณ์, 23 เมษายน 2547)

อย่างไรก็ตามรัฐบาลคณะปัจจุบันที่มีพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตรเป็นนายกรัฐมนตรีได้รับการยอมรับจากบุคคลในวงการกีฬาว่ามีการสนับสนุนด้านงบประมาณมากกว่าที่ผ่านมาในอดีต (ผู้ว่าการกีฬาแห่งประเทศไทย, สัมภาษณ์, 4 พฤษภาคม 2547 ,เลขาธิการคณะกรรมการโอลิมปิกแห่งประเทศไทย, สัมภาษณ์, 8 เมษายน 2547 และ นายกสมาคมนักข่าวช่างภาพกีฬาแห่งประเทศไทย, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2547)

ในส่วนท้ายของการนำเสนอในบทนี้ พอที่จะสรุปได้ว่างบประมาณของรัฐที่เกี่ยวข้องกับภารกิจด้านการกีฬา โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ได้จัดสรรมาให้หน่วยงานหลักอย่างการกีฬาแห่งประเทศไทย (กกท.) ในช่วงที่ผ่านมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520 จนถึง พ.ศ. 2546 โดยภาพรวมแล้วถือว่าได้รับไม่มากเท่าที่ควร และได้งบประมาณมากขึ้นในช่วงทศวรรษหลังสุด ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากการมีแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติที่ชัดเจนที่ได้เป็นกลไกสำคัญในการกำหนดกรอบและทิศทางของงานได้ดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งตั้งแต่แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติฉบับที่2จนถึงแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ปัจจุบัน (ฉบับที่ 3)

ประการต่อมาการได้รับความสนับสนุนจากรัฐบาล และผู้นำซึ่งมีความสนใจในการกีฬาอย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรัฐบาลที่มี พันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี อีกทั้งเป็นช่วงเวลาของการเตรียมตัวในการเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาสำคัญในระดับมหกรรม

ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และของทวีปเอเชีย คือ การแข่งขันกีฬาซีเกมส์ในปี พ.ศ. 2538 ที่ต่อเนื่องมาถึงการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ในปี พ.ศ. 2541 ซึ่งทำให้มีงบประมาณออกมาสสนับสนุนด้านการกีฬามากกว่าปกติ เพื่อใช้ในการเตรียมงานด้านต่าง ๆ เช่น การประชาสัมพันธ์ การก่อสร้างสนามกีฬาและการบำรุงรักษา การจ้างบุคลากร ฯลฯ ดังนั้นจากการศึกษาในส่วนนี้อาจกล่าวได้ว่า โดยภาพรวมแล้วงบประมาณด้านการกีฬาของชาติได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลมากยิ่งขึ้นกว่าในอดีต โดยเฉพาะในช่วงเวลาตั้งแต่ที่มีแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติฉบับที่ 1 เป็นต้นมา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจัยหลายประการไม่ว่าจะเป็นในแง่ที่ว่า การมีแผนพัฒนาการกีฬาทำให้มีกรอบหรือแนวทางในการสร้างงานที่เป็นระบบ และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นทั้งทางด้านคุณภาพ และปริมาณ รวมทั้งครอบคลุมภารกิจหรือกิจกรรมในหลายด้านอย่างทั่วถึงมากขึ้น จึงมีส่วนทำให้ต้องมีงบประมาณมากขึ้นตามมา ปัจจัยประการต่อมาที่น่าที่จะมาจากในระยะหลังชนชั้นนำของประเทศไม่ว่าจะเป็นผู้นำ คณะรัฐมนตรี นักการเมือง ข้าราชการระดับสูงให้ความสนใจและเห็นถึงความสำคัญของการกีฬามากขึ้น ด้วยเห็นประโยชน์ที่จะได้จากการกีฬาในหลาย ๆ ด้าน ทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งกระแสของความสนใจและให้ความสำคัญในเรื่องของการกีฬานี้ก็ได้เกิดขึ้นอย่างกว้างขวางในสังคมไทยยุคปัจจุบันโดยทั่วไป อีกปัจจัยหนึ่งแม้ว่าจะมิได้เกี่ยวข้องโดยตรงต่อการกีฬาแต่คิดว่าน่าที่จะมีผลต่องบประมาณด้านการกีฬาพอสมควร คือภาวะเงินเฟ้อที่เกิดขึ้นตามปกติในระบบเศรษฐกิจของประเทศนั่นเอง โดยจะส่งผลให้ค่าของเงินตราลดลง เมื่อจัดทำงบประมาณก็จะมีจำนวนเงิน สูงขึ้นในแต่ละปีด้วยเช่นกัน

เมื่อได้ทราบถึงความเป็นมา และพัฒนาการของนโยบายสาธารณะด้านการกีฬาในประเทศไทย จากการนำเสนอในบทที่ 3 และภาพรวมของนโยบายสาธารณะด้านการกีฬาในประเทศไทยจากการนำเสนอในบทที่ 4 แล้วนั้น ในบทที่ 5 จะเป็นการนำเสนอเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายสาธารณะ ด้านการกีฬาในประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ.2520-2546 ซึ่งจะเป็นการพิสูจน์สมมติฐานของการศึกษาวิจัยที่ได้ตั้งไว้ด้วย สำหรับรายละเอียดของการศึกษาวิเคราะห์โปรดติดตามได้ในลำดับต่อไป

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย